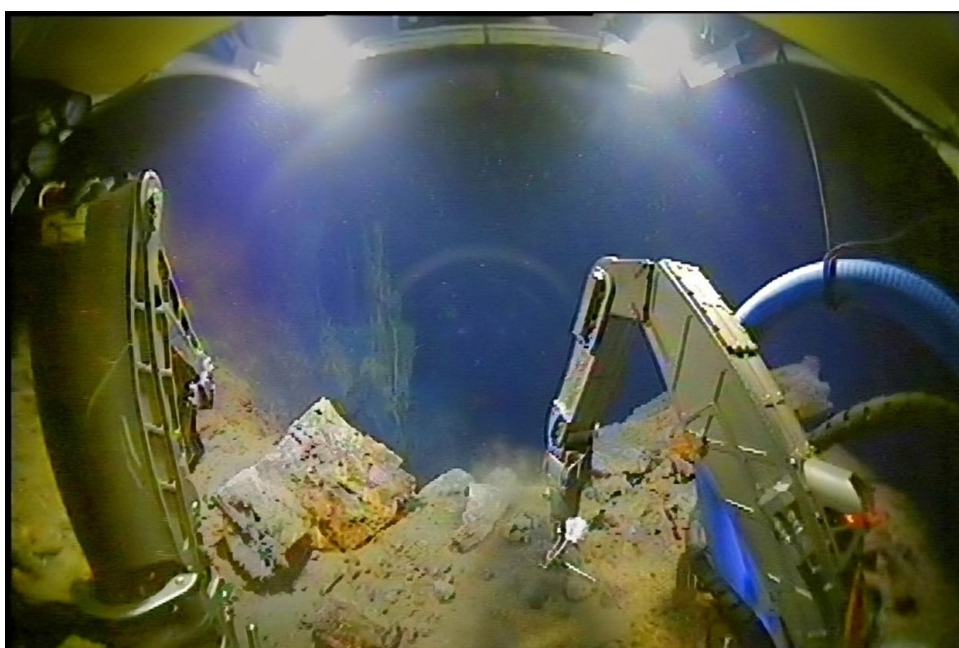

Sabima kartleggingsnotat 25-2025

KARTLEGGING AV SJØMIDD I DYPHAV - 2025

Av Roy Erling Wrånes

*Innsamling av havbunnsprøver fra Mohnsydden
på 3000 meters havdyp.
Copyright: Sjøkeldirektoratet*

Kartlegging av sjømidd - 2021

Sammendrag

Sjømidd (*Halacaridae*) er en dyregruppe vi fortsatt kjenner lite til i Norge og resten av verden. En publisert sjekklister fra år 2020 (Bartsch) viser tilsammen 45 marine arter og 2 ferskvannsararter funnet i Norge. Publikasjonen fremhever at artsantallet nok minst er det dobbelte. Artslista har senere blitt oppgradert med følgende:

2021: 7 nye arter (*Soldanellonyx chappuisi*, *Limnohalacarus wackeri*, *Porolohmanella violacea*, *Lobohalacarus weberi*, *Ropohalacarus uniscutatus*, *Halacarellus petiti* og *Halacarus bisulcus*)

2022: 8 nye arter
(*Copidognathus dentatus*, *Copidognathus hartwigi*, *Copidognathus lamellosus*, *Copidognathus loricifer*, *Halacarellus petiti*, *Parasoldanellonyx parviscutatus*, *Ropohalacarus uniscutatus* og *Soldanellonyx monardi*)

2025: 8 nye arter
(*Actacarus obductus*, *Agauopsis corallata*, *Agauopsis brevipalpus*, *Anomalohalacarus marcandrei*, *Anomalohalacarus poizati*, *Copidognathus gibbus*, *Copidognathus hartwigi*, *Halacarus longior*)

I tillegg kommer en rekke arter med forbedret utbredelseskart.

Emneord: Sjømidd, *Halacaridae*, dyphav

Kort om sjømidd og årets innsamling

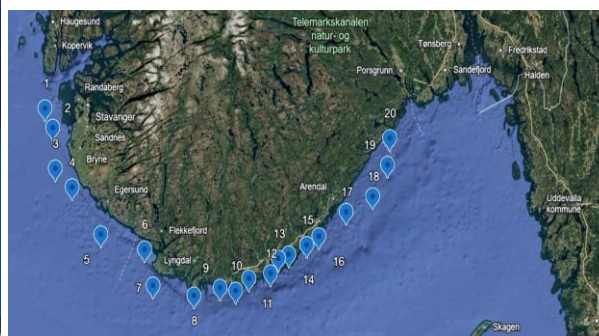
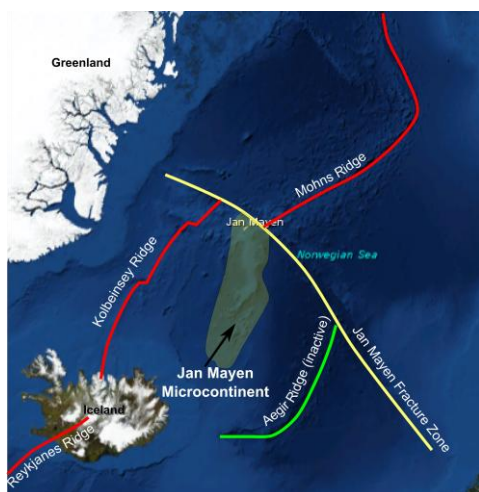
Sjømidd er små (normalt under 1mm store) edderkoppdyr som finnes krypende rundt på steiner, sand, bunnsbunstrater, alger, moser etc i både salt-, brakk- og ferskvann. I motsetning til mange andre vannlevende midd er disse nokså flattrykete i kroppsform og svømmer aldri. Dyrene er viktige som både bentiske rengjørere og mat til andre arter. De finnes i fra vannets overflate og ned til flere tusen meters dyp (J. Green and Miranda Macquitty 1987). De fleste arter kan trives i flere forskjellige miljøer. Andre arter er knyttet til rødlistearter, som for eksempel *Agauopsis corallina*. Den lever på øyekorall (*Desmophyllum pertusum*). Foreløpig er denne sjømidde endemisk for Norge. I Norge har vi med dette notatet registrert til sammen 68 arter. På verdensbasis er det beskrevet om lag 1100 arter.

Thalassarachna caecoides, Mohnsryggen – 1175m dyp – 21.03.2025

Årets kartlegging har fokusert på sjømidd som finnes mellom 50 – 3000m havdyp. Innsamlingen har blitt gjort takket være god hjelp fra Søkeldirektoratet. De har latt meg få bunnprøver samlet inn av ROV. Videre har flere personer bidratt med båter, innsamling og frakt fra 20 lokaliteter mellom Stavanger og Risør. All innsamling under 1000m er gjort ved hjelp av bunnhenter. Innsamlingsperioden har vært fra 1. mars til 1. november.

Hvor dyphav begynner kan diskuteres. En vanlig oppfatning er at det begynner på 200m. Denne undersøkelsen har dog også valgt å inkludere arter fra grunnere vann (fra 50m) da dette uansett ikke er et område man kan samle materiale fra uten ekstraustyr / dykking.

Lokaliteter for innsamling av sjømidd i 2025.

Litteratur:

Bartsch I. 2023: Halacaridae in the Deep-Sea: list of species, characters, distribution, adaptation. Verh. Naturwiss. Ver. Hamburg NF 54 2023 Page 37–130.

Bartsch I. 2020: ANNOTATED LIST AND NEW RECORDS OF MARINE AND FRESHWATER HALACARID MITES (HALACARIDAE, ACARI) FROM NORWAY. *Acarina* 28 (2): 129-167.

Kranz GW and Walter DE, 2009: *A manual of Acarology*. Sider 238-240. Texas Tech University Press, Lubbock.

J. Green and Miranda Macquitty, 1987: *Halacarid Mites*. 178 sider. Fauna (New Series) No 36.

Takk til

En stor takk går til Jan Stenløkk og Søkeldirektoratet, Stavanger, for uvurderlig hjelp til innsamling og anskaffelse av foto fra de store havdyp på Mohnsryggen. Innsamling herfra ville nok aldri ha kunnet blitt dekket av mindre prosjektmidler uten slik en enorm, frivillig, innsats!